

Waarde zusters en broeders,

Nu wij in dit jubeljaar van onze orde Kerstmis gaan vieren, kunnen we niet anders dan terugdenken aan de eerste kanonikale professie van de volgelingen van de heilige Norbertus in Prémontré op Kerstdag 1121. Het samenvallen van het feest van de geboorte van Jezus en de eerste professie van de heilige Norbertus en zijn volgelingen, werd geleidelijk meer en meer gebruikt om na te denken over de betekenis van onze professie. In talrijke huizen van canonieën van onze orde kunnen we afbeeldingen bewonderen van het Kersttafereel, in combinatie met de voorstelling van deze eerste professie. Op een fresco in de gewelven van de abdijkerk van Windberg zijn de woorden *Nativitas Christi – Nativitas Ordinis* te lezen

In de beschrijving van het leven van de heilige Norbertus wordt de spiritualiteit van de eerste premonstratenzers door de tweede generatie volgelingen van Norbertus in een korte zin samengevat: “Zij wilden de Heilige Schrift volgen en Christus als leider hebben” (Vita A, 12, p. 38). Dit zinnetje openbaart een dynamisch geestelijk programma. Het toont een diep verlangen om gebed, leven en handelen te verenigen, geheel gericht op een levend contact met Jezus, die steeds meer beschouwd wordt als de ware grondlegger van de ‘apostolische levenswijze’.

In de evolutie van de spiritualiteit van de reguliere kanunniken zien we hoe de aandacht verschuift van de beschrijvingen van de vroegchristelijke Kerk, waarop de regel van de heilige Augustinus steunt, naar het Evangelie dat een levensregel wordt. Reguliere kanunniken van de *Ordo Novus*, zoals de premonstratenzers, worden geacht het Evangelie radicaal te beleven. Het verhaal van de eerste professie op Kerstdag toont dat dit zoeken zoveel discussie en onzekerheid veroorzaakte dat de heilige Norbertus zich genoopt zag om zijn volgelingen gerust te stellen:

“Vader Norbert moedigde hen ook aan door te verzekeren dat degenen die bij hem wilden blijven nooit zouden afdwalen indien zij hun gelofte te leven volgens de evangeliën en de uitspraken van de apostelen en de levenswijze van de H. Augustinus, waarop zij gelofte hadden afgelegd, ook metterdaad nakwamen” (*ibid.*, p. 38).

De opeenvolging van de termen is veelbetekenend. Expliciet professie doen “volgens de evangeliën” was iets nieuws. De volgelingen van de heilige Norbertus streefden ernaar de kanonikale traditie opnieuw te verbinden met haar eerste bron.

Door het Evangelie bevonden onze eerste zusters en broeders zich in gezelschap van Jezus en Maria, die zij beschouwden als hun leermeesters. De aandacht voor de mysteries van de menswording van het goddelijk Woord vindt haar oorsprong in het verlangen om Jezus te volgen, om met Hem te zijn vanaf het prille begin van zijn leven op aarde. De aanwezigheid van de eerste premonstratenzers in het Kersttafereel is een levendige uitdrukking van dit verlangen.

De voorstelling toont een opmerkelijke synthese van mystieke devotie en praktijk. De volgelingen van Norbertus aanschouwen niet alleen vroom de pasgeboren Jezus, ze geven ook de symbolen op van hun wereldse positie in de maatschappij. Deze eerste daad van hen die ernaar verlangen Jezus letterlijk te volgen, drukt het voornemen uit om echt menselijk te zijn, zonder franje. Hem volgen betekent ons mens-zijn aanvaarden, zoals Hij dit gedaan heeft, en niet vluchten in door de wereld geconstrueerde nepidentiteiten. Ik denk dat dit de fundamentele betekenis is van de gelofte van armoede, die onze eerste moeders en vaders zo dierbaar was. Een belangrijk gevolg van deze gelofte is het verlangen om op de eerste plaats een broeder of zuster te zijn voor anderen, alvorens een leraar, een leider, een gids of een herder te worden. Het verlangen om dienaars te zijn, zoals Hij dat was, bezielt ons hele bestaan.

Het is duidelijk dat deze 'mystieke – praktische' houding een voortdurende bekering, aandacht en toewijding vereist, een houding die ik afsmeek als de meest fundamentele gave van dit jubeljaar. Onze gemeenschappen en wij allen afzonderlijk zijn dan ook voortdurend opnieuw verbonden met het Evangelie als de levende bron.

In die zin is hetgeen abt-generaal Norbert Calmels gezegd heeft aan het einde van het generaal kapittel van 1968 nog steeds zeer actueel:

“Onze taak is niet voorbij. Zij is duidelijk, zwaar en gewaagd: wij mogen onze orde niet vervormen, we mogen er geen verschrompelde congregatie van maken! Integendeel, we moeten haar herstellen, haar vestigen, haar bijwerken, haar behouden, haar verdedigen, haar vrijwaren, zodat ze in alle vrijheid vooruit kan gaan. Neen, onze taak is niet voorbij! We zullen moeten waken over de genomen beslissingen, zodat ze kunnen groeien, zich ontwikkelen, zich verspreiden, zich vermenigvuldigen” (*Journal d'un chapitre*, p. 180).

Als uitdrukking van dit verlangen naar bekering zou het goed zijn dat we op Kerstdag terugdenken aan onze kanonikale professie en haar hernieuwen, zoals voorgesteld werd tijdens het definitorium in maart 2021. Daartoe deel ik jullie het gebed mee, dat opgesteld werd door de eerste definator, abt Hermann Josef van Windberg.

**Heer onze God,
in Jezus Christus
is uw goddelijk Woord mens geworden
in de schoot van Maria,
om ons te weg te wijzen naar U,
de weg van de liefde en de toewijding.
Zie op ons neer,
Gij die ons geroepen hebt om,
zoals de heilige Norbertus en zijn gezellen,
te leven volgens het Evangelie
en de levenswijze van de apostelen.
Vuur onze liefde aan voor U
en geef dat wij
met geduld, vertrouwen en volharding
het pad blijven volgen dat we met geestdrift ingeslagen zijn.
Dat vragen wij U
door Christus, onze Heer.
Amen.**

(Gebed van abt Hermann Josef Kugler
voor de hernieuwing van de professie met Kerstmis 2021)

Met jullie allen verbonden in gebed,

† Jos Wouters,
abt-generaal